

Chránené územia

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Daniela Varholová
1.4 Odbor	Odbor prierezových štatistik
1.5 Telefón	+421 2 50236 341; +421 2 50236 339
1.6 E-mail	info@statistics.sk
2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	13.03.2023
3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
<p>Údaje poskytujú používateľom informácie týkajúce sa chránených území v SR, a to konkrétne prehľad o počte a rozlohe chránených území podľa kategórie (národné parky, chránené krajinné oblasti, prírodné rezervácie, národné prírodné rezervácie, prírodné pamiatky, národné prírodné pamiatky, chránené areály, chránené krajinné prvky a chránené vtáčie územia).</p> <p><i>Poznámky: Medzi osobitne chránené časti prírody a krajiny patria aj územia európskeho významu (ÚEV), územia medzinárodného významu a súkromné chránené územia, ako aj chránené stromy a ochranné pásma chránených území a chránených stromov, ktoré však nie sú kategóriou chránených území podľa § 17 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (aj keď ÚEV sa v konaniach podľa relevantných právnych predpisov považujú za chránené územia). Tieto dosiaľ neboli evidované v prehľadoch Štatistického úradu SR.</i></p> <p><i>Pri novelizácii citovaného zákona (zákonom č. 506/2013 Z. z.) bola doplnená nová kategória – obecné chránené územie, ktorá zatiaľ nebola súčasťou údajov Štatistického úradu SR.</i></p>	
3.2 Klasifikačný systém	
Klasifikácia štatistických územných jednotiek NUTS (NUTS1) Kategórie chránených území sú ustanovené v zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - § 17 a nasledovné.	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	
Nerelevantné.	

3.4 Štatistické pojmy a definície

Chránené územie je geograficky definované územie, ktoré je určené alebo regulované a spravované so zámerom dosiahnuť špecifické ciele ochrany. Sú to lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho a národného významu, biotopy druhov európskeho a národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, významné krajinné prvky alebo prírodné výtvy.

V celkovom počte chránených území sú zahrnuté: chránené krajinné oblasti, národné parky, prírodné rezervácie, národné prírodné rezervácie, prírodné pamiatky, národné prírodné pamiatky, chránené areály, chránené krajinné prvky a chránené vtáčie územia (*poznámka: ako aj ÚEV*).

3.5 Štatistická jednotka

Nerelevantné.

3.6 Cieľová populácia

Všetky chránené územia v evidencii MŽP SR.

3.7 Geografické pokrytie

Štatistika chránených území je k dispozícii za SR spolu.

3.8 Časové pokrytie

1989-2020

3.9 Bázické obdobie

Neaplikované.

4 Merná jednotka

Počet chránených území a hektár (pre výmeru chránených oblastí).

5 Referenčné obdobie

Referenčným obdobím je kalendárny rok.

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Chránené územia (definície, podmienky ochrany, vyhlasovanie ai.) sú upravené v zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Chránené územia vyhlasuje vláda Slovenskej republiky nariadením okrem obecných chránených území, ktoré vyhlasujú obce a súkromných chránených území, ktoré vyhlasujú príslušné okresné úrady. Údaje o chránených územiach sú evidované v Štátnom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny (§ 51 citovaného zákona), vedením ktorého poverilo Ministerstvo životného

prostredia Slovenskej republiky Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva (<http://www.smopaj.sk/sk/statny-zoznam>).

Poznámka: Okrem národnej sústavy chránených území boli v rámci SR vymedzené lokality európskej sústavy chránených území Natura 2000 (pozostávajúce z chránených vtáčích území a z ÚEV) a územia medzinárodného významu, a to na základe predpisov EÚ a medzinárodných dohôd, dohôd a programov na úseku ochrany prírody a krajiny; tieto sa v značnej miere prekrývajú s národnou sústavou chránených území a nie sú uvádzané v prehľadoch Štatistického úradu SR (s výnimkou chránených vtáčích území).

6.2 Spoločné využívanie údajov

Informácie aj o chránených územiach sú každoročne uvádzané tiež v správach o stave životného prostredia a zverejňované na stránke Štátnej ochrany prírody SR – Prehľad chránených území (<http://www.sopsr.sk/web/?cl=114>).

Chránené územia národnej sústavy sa reportujú aj na európskej úrovni a to každý rok (do konca marca) v rámci Common database for designated areas (CDDA): <https://rod.eionet.europa.eu/obligations/32>

Správy Slovenskej republiky sú dostupné na portáli EIONET: <https://cdr.eionet.europa.eu/sk/eea/cdda1/> .

Údaje o lokalitách európskej sústavy Natura 2000 členské štáty EÚ predkladajú Európskej komisii v súlade s v [ykonávacím rozhodnutím Komisie 2011/484/EÚ z 11. júla 2011 o formáte poskytovania informácií o lokalitách sústavy Natura 2000](#) . Tieto údaje sú dostupné na prehliadači <http://natura2000.eea.europa.eu> .

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Na tieto údaje sa politika štatistickej dôvernosti nevzťahuje.

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Údaje o počte chránených území a ich rozlohe za SR sú verejne prístupné údaje.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Neaplikované.

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

Neaplikované.

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

Politika šírenia štatistických informácií je formulovaná v súlade so zákonom o štátnej štatistike, stratégiou rozvoja Štatistického úradu SR, stratégiou šírenia informácií Eurostatu a Kódexom postupov pre európsku štatistiku.

Princípy zverejňovania a poskytovania štatistických informácií sú k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/principles>

9 Periodicita zverejňovania

Ročná.

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

10.2 Publikácie

Údaje o chránených územiach sú publikované v publikácii Vybrané ukazovatele o ŽP, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/environment/environment/publications>

Publikácia Vybrané ukazovatele o ŽP sa vydáva podľa Edičného programu. Edičný program obsahuje základné informácie o vydávaných publikáciách, termínoch vydania a jazykovej verzii. Štatistická ročenka SR – obsahuje údaje aj za oblasť chránené územia.

Všetky publikácie sú k dispozícii na internetovom portáli Štatistického úradu SR. Edičný program je dostupný na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/publikacie/catalogue>

10.3 On-line databázy

Databáza ŠÚ SR: DATAcube, prístup na adrese:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/Databases>

10.4 Prístup k mikroúdajom

Nerelevantné.

10.5 Iné

Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny SR, resp. údaje sú dostupné na stránke enviroportál (<http://uzemia.enviroportal.sk/>).

10.6 Dokumentácia o metodike

Dokumentácia ochrany prírody, rezervačné knihy chránených území, všeobecne záväzné právne predpisy, ktorými boli vyhlásené jednotlivé chránené územia, vlastné databázy.

10.7 Dokumentácia o kvalite

Interná dokumentácia ŠÚ SR k zabezpečeniu kvality štatistických výstupov:

- Metodický pokyn pre aplikovanie matematicko-štatistických metód pre štatistické zisťovanie
- Metodický pokyn - Indikátory kvality štatistických výstupov a štatistických procesov
- Kódex postupov pre európsku štatistiku: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/key.documents/code.of.practise>

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

ŠÚ SR má zavedený systém manažérstva kvality. Príručka kvality obsahuje opis systému manažérstva kvality a naplnenie požiadaviek normy ISO 9001. Uplatnenie príručky v praxi zabezpečuje, že všetky činnosti, ktoré majú vplyv na kvalitu vytváraných produktov sú plánované, riadené, preskúmané, vyhodnocované a spĺňajú požiadavky akceptované v objednávke. Príručka kvality je k dispozícii na adrese:

https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/9ca43aa4-bfaf-4101-9dae-5263aa834df7/Prirucka_kvality.pdf?MOD=AJPERES&CVID=mu8R9IM&CVID=mu8R9IM

Základom celého systému manažérstva kvality je Kódex postupov pre európsku štatistiku:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/key.documents/code.of.practise>

11.2 Hodnotenie kvality

Kvalita štatistiky chránených území je veľmi dobrá.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Hlavnými používateľmi údajov o počte a rozlohe chránených území sú: ústredné orgány štátnej správy SR, výskumné organizácie, akademická obec, výskumníci a študenti, profesijné zväzy atď.

12.2 Spokojnosť používateľov

Štatistický úrad SR uskutočňuje od roku 2009 v dvojročných intervaloch prieskumy spokojnosti zákazníkov so svojimi produktmi a službami. Cieľom prieskumov je získať informácie o záujme a názore používateľov na poskytovanie a kvalitu štatistických produktov a služieb. Získané informácie sú cenným zdrojom pre smerovanie ďalších aktivít ŠÚ SR. Výsledok prieskumu spokojnosti v roku 2020 je uvedená na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/marketing/survey.of.satisfaction>

Za štatistiku chránených území nebola meraná.

12.3 Úplnosť štatistických informácií

100% - za všetky chránené územia v zozname sú údaje k dispozícii. Časové rady údajov sú dostupné vo verejnej databáze ŠÚ SR.

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

13.2 Výberové chyby

Nerelevantné. Nejedná sa o štatistické zisťovanie.

13.3 Nevýberové chyby

Nerelevantné. Nejedná sa o štatistické zisťovanie.

14 Včasnosť a dochvilnosť

14.1 Včasnosť

Zverejnenie údajov vo verejnej databáze ŠÚ SR sa riadi interným harmonogramom. Údaje o chránených územiach sú zverejnené do 9. mesiaca po uplynutí referenčného roka.

14.2 Dochvilnosť

Termíny zverejnenia sú dodržiavané.

15 Porovnateľnosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnateľnosť

Nerelevantné. Štatistika chránených území sa zostavuje za celé územie SR.

15.2 Porovnateľnosť v čase

V roku 1995 došlo prijatím zákona č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k zmenám v štruktúre kategórií chránených území a od tohto roku sú publikované údaje plne porovnateľné.

15.3 Prierezová koherentnosť

Nerelevantné.

15.4 Vnútroštruktúrna koherentnosť

Od roku 1995 sa nevyskytujú žiadne odchýlky.

16 Náklady a záťaž respondentov

ŠÚ SR sa pravidelne venuje monitorovaniu zaťažnosti spravodajských jednotiek. V rámci optimalizácie štatistických zisťovaní prijíma opatrenia zamerané na zníženie ich zaťaženia. Nákladovosť a zaťaženosť na úrovni Európskych štatistických produktov a jej monitorovanie je v kompetencii Riaditeľskej skupiny pre zdroje v rámci Eurostatu.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Politika revízií upravuje základné pravidlá a všeobecné postupy, pomocou ktorých sú predbežne zostavené údaje neskôr revidované, ako aj uplatňované v revíziách z iných dôvodov. Politika a kalendár revízií je k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/revisions>

17.2 Revízia údajov v praxi

Neaplikované.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Údaje o chránených územiach sa nachádzajú v evidencii Ministerstva životného prostredia SR.

18.2 Periodicita zberu údajov

Ročná.

18.3 Zber údajov

ŠÚ SR údaje získava z administratívnych zdrojov MŽP SR.

18.4 Validácia údajov

18.5 Spôsob spracovania údajov

18.6 Úprava údajov

Údaje sa neupravujú.

19 Poznámka

